

Warszawa, 30 kwietnia 2025 r.

Jacek Gdański

Szczecin: Agencja Nadzoru Audytowego

Pan
Jurand Drop
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 6 lutego br. zawierające prośbę o przedstawienie propozycji zmian przepisów ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, dalej: „ustawa”, wraz z uzasadnieniem, Polska Agencja Nadzoru Audytowego, dalej: „Agencja” przesyła propozycje zmian przepisów prawa dotyczące najistotniejszych zagadnień podzielonych na cztery obszary tematyczne, jednocześnie informując że prowadzone są prace nad innymi postulatami merytorycznymi i pozostałymi zmianami.

Nadzór nad samorządem biegłych rewidentów

1. Wprowadzenie jednolitego terminu na wniesienie skargi do sądu administracyjnego przez Radę Agencji (3 miesiące)
2. Przyznanie kompetencji do zaskarżenia uchwał Prezesowi Agencji

Nadzór nad rynkiem firm audytorskich i jego funkcjonowanie

3. Doprecyzowanie, że roli podwykonawcy nie może pełnić kluczowy biegły rewident
4. Podwyższenie kwoty odszkodowania z tytułu odpowiedzialności firm audytorskich
5. Doprecyzowanie zasad rozliczenia i egzekwowania opłaty z tytułu nadzoru
6. Doprecyzowanie sposobu określania powiązań firm audytorskich w sieci oraz biegłych rewidentów

Przeprowadzanie kontroli

7. Doprecyzowanie zakresu kontroli firm audytorskich
 8. Dostosowanie procedur przeprowadzania kontroli do wielkości podmiotów badanych przez firmę audytorską
 9. Doprecyzowanie zasad pozyskiwania dokumentów niezbędnych do zaplanowania i przeprowadzenia kontroli
 10. Elektroniczacja akt badania sporządzanych przez firmy audytorskie
 11. Wprowadzenie stopniowania wagi naruszeń w raporcie z kontroli
-

12. Doprecyzowanie zasad weryfikacji zaleceń kontrolnych i osób odpowiedzialnych za to zadanie
13. Zmiana dotycząca kontroli wspólnych

Prowadzenie postępowań administracyjnych i dyscyplinarnych

14. Wprowadzenie możliwości publikowania przez agencję informacji o ostatecznych decyzjach administracyjnych
15. Usunięcie obowiązku stwierdzania w postępowaniach dyscyplinarnych przez sądy okręgowe czy sprawozdanie z badania spełnia wymogi o których mowa w art. 84-86 w przypadku postępowań dyscyplinarnych
16. Ustanowienie uprawnienia dla Organu do określania daty wykonalności decyzji nakładającej karę administracyjną zakazu / skreślenia
17. Usprawnienie postępowania dot. przewinień dyscyplinarnych przed sądami powszechnymi poprzez określenie przy przewinieniach dyscyplinarnych popełnionych przez biegłych rewidentów jako sądu właściwego – sądu okręgowego w Warszawie.

Z poważaniem

Jacek Gdański
Prezes Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego
/podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym/

Polska Agencja Nadzoru Audytowego
(podmiot zgłaszający)

Lp.	Jednostka redakcyjna ustawy ¹⁾	Propozycja zmiany wraz z brzmieniem przepisów	Uzasadnienie ²⁾
1.	[Art. 103 ust. 2]	Wprowadzenie jednolitego terminu na wniesienie skargi do sądu administracyjnego przez Radę Agencji (3 miesiące) W art. 103 ust. 2 ustawy otrzymuje brzmienie: „2. Skargę, o której mowa w ust. 1 i 1a, wnosi się w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia uchwały, a jeżeli zaskarżana uchwała rażąco narusza prawo – w terminie 6 miesięcy.”	Zmiana jest neutralna dla rynku firm audytorskich i biegłych rewidentów. Przy obecnej redakcji przepisu może powstać wątpliwość czy kompetencja do ustalenia czy uchwała organu PIBR rażąco narusza prawo należy do Rady Agencji czy też okoliczność ta ustalana jest dopiero przez sąd administracyjny. Sąd administracyjny odrzuca skargę wniesioną po upływie terminu do jej wniesienia. Sąd nie może stwierdzić czy skarga została wniesiona w terminie 6 miesięcy bez merytorycznego rozpoznania czy uchwała ta rażąco narusza prawo. Ze względu na ryzyko, że uchwała organu PIBR nie zostanie uznana za rażąco naruszająca prawo ostrożność nakazuje wnoszenie każdej skargi w terminie 3 miesięcy.
2.	[Art. 103 ust. 1, 4, art. 94c ust. 2, art. 94g pkt 9]	Przyznanie kompetencji do zaskarżenia uchwał Prezesowi Agencji W art. 94c ust. 2 ustawy dodaje się pkt 7 w brzmieniu: „7) zaskarżanie do sądu administracyjnego uchwał organów Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w przypadkach określonych w niniejszej ustawie.” W art. 94g ustawy uchyla się pkt 9. Art. 103 ust. 1 i 4 ustawy otrzymuje brzmienie	Zmiana jest neutralna dla rynku firm audytorskich i biegłych rewidentów i służy zmniejszeniu zadań Rady Agencji. Zdaniem członków Rady Agencji ograniczone powinny być kierowane na posiedzenia Rady Agencji niektóre mniej istotne uchwały, które mogą podlegać zaskarżeniu do sądu administracyjnego. Większość uchwał, które może być przedmiotem zaskarżenia do sądu administracyjnego jest podejmowana przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów na podstawie art. 30 ust. 2 pkt 4 ustawy. Zmianą objęte zostaną także uchwały Krajowej Jzazdu Biegłych Rewidentów i Krajowej Komisji Rewizyjnej.

		„1. Rada-Prezes Agencji może wnieść do sądu administracyjnego skargę na niepodlegającą zatwierdzeniu uchwałę organu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów, która nie jest decyzją administracyjną lub postanowieniem w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, jeżeli uchwała ta narusza przepisy prawa”. „4. Rada-Prezes Agencji lub sąd administracyjny może wstrzymać wykonanie uchwały organu Polskiej Izby Biegłych Rewidentów zaskarżonej do sądu administracyjnego, w przypadku gdy uchwała ta może spowodować nieodwracalne skutki prawne.”	
3.	[Art. 2 pkt 12]	Doprecyzowanie, że roli podwykonawcy nie może pełnić kluczowy biegły rewident 12) kluczowym biegłym rewidentem - należy przez to rozumieć: a) w przypadku badania sprawozdania finansowego - biegłego rewidenta <u>zatrudnionego w firmie audytorskiej</u> i wyznaczonego przez <u>firmę audytorską</u> jako w głównym stopniu odpowiedzialnego za przeprowadzenie danego badania w imieniu firmy audytorskiej lub b) w przypadku badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej - biegłego rewidenta <u>zatrudnionego w firmie audytorskiej</u> i wyznaczonego przez <u>firmę audytorską</u> jako w głównym stopniu odpowiedzialnego za	Mając, na uwadze, że ocena danego stanu faktycznego i zastosowania przepisów ustawy, w tym zakresu wykonywanych czynności przez podwykonawcę podlegać winna każdorazowo w odniesieniu do zapisów konkretnej umowy zasadne jest wskazanie wprost w przepisach ustawy, że kluczowym biegłym rewidentem nie może być podwykonawca wykonujący niektóre czynności w ramach badania.

		przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej w imieniu firmy audytorskiej na poziomie jednostki dominującej danej grupy kapitałowej oraz biegłego rewidenta <u>zatrudnionego w firmie audytorskiej i wyznaczonego przez firmę audytorską</u> jako w głównym stopniu odpowiedzialnego za przeprowadzenie badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej na poziomie istotnych jednostek zależnych objętych skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym danej grupy kapitałowej, lub c) biegłego rewidenta <u>zatrudnionego w firmie audytorskiej i podpisującego sprawozdanie z badania;</u>	
4.	[Art. 54 ust. 2 i 3]	Podwyższenie kwoty odszkodowania z tytułu odpowiedzialności firm audytorskich Art. 54 ust. 2 i 3 ustawy otrzymuje brzmienie: 2. Kwota odszkodowania z tytułu odpowiedzialności firm audytorskich przeprowadzających badanie lub atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju na rzecz: 1) jednostek zainteresowania publicznego - nie może przekraczać mniejszej kwoty z dwóch: 20-krotności wynagrodzenia ustalonego w umowie wykonania czynności rewizji finansowej lub <u>21 000 000 12-000-000 zł;</u> 2) jednostek innych niż jednostki zainteresowania publicznego - nie może przekraczać mniejszej kwoty z dwóch: 10-krotności wynagrodzenia ustalonego w	Zmiana służy urealnieniu kwoty odszkodowania i zwiększeniu kwoty ubezpieczeń firm audytorskich. Kwota odszkodowania z tytułu odpowiedzialności firm audytorskich w maksymalnej wysokości 12 000 000 zł (JZP) albo 3 000 000 zł (nieJZP) obowiązuje od wejścia w życie, obecnie uchylonej ustawy z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym. Kwota ta nie była waloryzowana ani podwyższona. Inflacja skumulowana według Głównego Urzędu Statystycznego w okresie od czerwca 2009 r. do stycznia 2025 r. wyniosła: 73,8%, co uzasadnia zwiększenie kwoty do 21 mln zł i do 5,2 mln zł. Ograniczenie odpowiedzialności powinno zostać rozszerzone także na przypadki rażącego naruszenia przepisów prawa w celu większej ochrony odbiorców sprawozdań finansowych.

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

		umowie wykonania czynności rewizji finansowej lub 5 200 0003-000-000 zł. 3. Ograniczenie odpowiedzialności nie dotyczy przypadków umyślnego naruszenia obowiązków zawodowych przez biegłego rewidenta <u>lub rażącego naruszenia przepisów prawa.</u>	
5.	[art. 55 ust. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, art. 61 ust. 1 pkt 2, art. 182 ust. 1 pkt, ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym]	Doprecyzowanie zasad rozliczenia i egzekwowania opłaty z tytułu nadzoru Art. 55 ust. 1, 2, 4, 5, 6 i 10 otrzymują brzmienie: 1. Firma audytorska jest obowiązana wnieść opłatę z tytułu nadzoru za dany rok kalendarzowy w wysokości stanowiącej iloczyn stawki procentowej obowiązującej w danym roku kalendarzowym i rocznych przychodów z tytułu usług atestacyjnych oraz usług pokrewnych wykonanych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu, osiągniętych przez tę firmę w danym roku kalendarzowym, jednak nie mniejszej niż 20 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za poprzedni rok kalendarzowy <u>oraz złożyć według określonego wzoru roczne rozliczenie opłaty.</u> 2. Firma audytorska, o której mowa w art. 58, jest obowiązana wnieść opłatę z tytułu nadzoru za dany rok kalendarzowy, w wysokości stanowiącej iloczyn stawki procentowej obowiązującej w danym roku kalendarzowym i rocznych przychodów z tytułu badań ustawowych przeprowadzonych na terytorium	Zmiana służy zwiększeniu szybkości rozliczeń firm audytorskich, które nie uiszczają opłaty bądź nie składają rozliczeń. Zmiana jest neutralna dla prawie wszystkich firm audytorskich, które realizują ww. obowiązki. Proponowane jest doprecyzowanie, że obowiązek rozliczenia opłaty (złożenia rozliczenia) jest obowiązkiem firmy audytorskiej. Rozliczenie przez firmy audytorskie jest konieczne do rzetelnego sporządzenia sprawozdania finansowego. Agencja powinna móc wydając decyzje w sposób niebudzący wątpliwości wskazywać podstawy ustalające opłatę oraz nakładające karę za jej brak rozliczenia. Zmiany przepisów dotyczące postępowań służą także zmniejszeniu liczby postępowań oraz ograniczeniu sytuacji nieuzasadnionego wydłużania terminu na wniesienie opłaty. Z uwagi na szersze odesłanie do Ordynacji podatkowej zasadne jest także uchylene przepisu zwierającego węższe odesłanie oraz wyeliminowanie wątpliwości czy przepis stosuje się do kar pieniężnych nałożonych za naruszenia z art. 182. Założeniem jest wprowadzenie postanowień, które umożliwią, że roczne rozliczenie opłaty / decyzja Agencji określająca wysokość opłaty będą stanowiły tytuł egzekucji administracyjnej.

	Rzeczypospolitej Polskiej, osiągniętych przez tę firmę w danym roku kalendarzowym oraz złożyć według określonego wzoru roczne rozliczenie opłaty. 4. W przypadku niezłożenia przez firmę audytorską rocznego rozliczenia opłaty lub wykazania w rozliczeniu opłaty należnej w zaniżonej wysokości, wywiązania się przez firmę audytorską z obowiązku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, Agencja wydaje decyzję administracyjną określającą wysokość opłaty. 5. Agencja może nałożyć karę administracyjną za niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 182 ust. 1 pkt 23 w zakresie złożenia rocznego rozliczenia opłaty lub wykazania w rocznym rozliczeniu opłaty należnej w prawidłowej wysokości w decyzji określającej wysokość opłaty. W przypadku niewykonania decyzji, o której mowa w ust. 4, Agencja nakłada w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji karę administracyjną, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 2. Przepis art. 190 stosuje się. 6. Opłata należna wykazana w rozliczeniu opłaty lub określona decyzją Agencji, o której mowa w ust. 4, oraz kara administracyjna, o której mowa w ust. 5, podlegają egzekucji w trybie przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760). 10. Od decyzji Agencji wydanych w pierwszej instancji dotyczących opłat z tytułu nadzoru oraz kar administracyjnych nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zgodnie z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.	
--	--	--

		Art. 55 ust. 8 uchyla się. 8. Odsetki za zwłokę, na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. — Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760), pobiera się od nieuiszczonych w wyznaczonym terminie przez firmę audytorską: 1) opłat z tytułu nadzoru; 2) kar administracyjnych nałożonych przez Agencję. Art. 61 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: 2) nieuregulowania opłaty z tytułu nadzoru <u>wykazanej w rozliczeniu opłaty lub określonej decyzją Agencji, o</u> której mowa w art. 55 ust. 1 lub 2, mimo nałożenia kary administracyjnej, o której mowa w art. 183 ust. 1 pkt 2; Art. 182 ust. 1 pkt 23 otrzymuje brzmienie: 23) nie <u>wykonuje przestrzega obowiązków dotyczących</u> wnoszenia opłat z tytułu nadzoru, o których mowa w art. 55 i <u>przepisach wydanych na podstawie art. 55 ust. 12;</u> We wstępie do wyliczenie w art. 3a § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji przed wyrazami „stosuje się również egzekucję administracyjną, jeżeli wynikają one odpowiednio” dodaje się wyrazy „<u>a także opłat z tytułu nadzoru, o których mowa w ustawie z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym,</u>”.	
--	--	---	--

		W art. 3a § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji dodaje się pkt 18 w brzmieniu: <u>18) z rocznych rozliczeń opłaty, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym.</u>	
6.	[Art. 57 ust. 2 pkt 8, art. 17 ust. 2 pkt 5, art. 57 ust. 2 pkt 6 lit. a, art. 204 ust. 2 pkt 8]	Doprecyzowanie sposobu określania powiązań firm audytorskich w sieci oraz biegłych rewidentów Art. 57 ust. 2 pkt 8 ustawy otrzymuje brzmienie: 8) informację o członkostwie w sieci oraz wykaz nazw i adresów <u>podmiotów należących do sieci firm audytorskich – należących do sieci – oraz i innych podmiotów powiązanych z firmą audytorską lub też wskazanie miejsca, w którym informacje te są publicznie dostępne;</u> Art. 17 ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie: 5) nazwę, adres strony internetowej i adres firmy audytorskiej, o której mowa w art. 46 pkt 1, albo firmy audytorskiej, która zatrudnia biegłego rewidenta lub w której jest on <u>wspólnikiem, udziałowcem, akcjonariuszem lub członkiem organu – którą jest on powiązany w inny sposób;</u> Art. 57 ust. 2 pkt 6 lit. a otrzymuje brzmienie:	Zmiana służy zmniejszeniu regulacji dla rynku firm audytorskich i biegłych rewidentów i ograniczeniu wątpliwości interpretacyjnych Agencji i firm audytorskich. Do sieci należą podmioty nie odpowiadające definicji podmiotów powiązanych i nie będące jednocześnie firmami audytorskimi, jednocześnie posiadanie przez Agencję informacji o tych podmiotach jest potrzebne dla oceny m.in. niezależności. Stąd potrzeba rozszerzenia informacji przekazywanej Agencji o członkach sieci nie będących podmiotami powiązanymi i firmami audytorskimi. Proponowane jest doprecyzowanie rozumienia „innych powiązań” biegłego rewidenta, aby nie budziły wątpliwości relacje, które nie dotyczą sfery prawa spółek. W konsekwencji inne powiązania na potrzeby ujawnień informacji publicznych nie będą dotyczyć podwykonawców i biegłych rewidentów będących pracownikami podwykonawców.

		a) każdego biegłego rewidenta zatrudnionego w firmie audytorskiej lub w której jest on wspólnikiem, udziałowcem, akcjonariuszem lub członkiem organu z nią powiązanego jako wspólnik lub w inny sposób, Art. 204 ust. 2 pkt 8 otrzymuje brzmienie: 8) informację o członkostwie w sieci oraz wykaz nazw i adresów podmiotów firm audytorskich należących do sieci oraz innych podmiotów powiązanych z jednostką audytorską pochodzącą z państwa trzeciego lub też wskazanie miejsca, w którym informacje te są publicznie dostępne;	
7.	[Art. 106 ust. 5 i art. 112 ust. 1]	Doprecyzowanie zakresu kontroli firm audytorskich W art. 106 ustawy dodaje się ust. 5 w brzmieniu: <u>„5. Kontrole w firmie audytorskiej, o których mowa w ust. 1, art. 123 ust. 1, art. 123a ust. 1 lub art. 124 ust. 1 obejmują łącznie w okresie wskazanym w ust. 2 przynajmniej wszystkie oceny i testy wskazane w art. 112 ust. 1, a w przypadku firmy audytorskiej nieprzeprowadzającej badań ustawowych jednostek zainteresowania publicznego we wskazanym okresie przynajmniej:</u> <u>1) ocenę systemu zarządzania jakością w firmie audytorskiej na podstawie obszarów ryzyka wytypowanych z uwzględnieniem skali i złożoności działalności firmy audytorskiej;</u>	Zmiana służy zmniejszeniu regulacji dla rynku firm audytorskich i biegłych rewidentów oraz uelastycznieniu przeprowadzania kontroli w obszarze czasu, typu kontroli i typów badanych podmiotów (JZP / nieJZP). Zakres kontroli nieJZP (art. 29 ust. 1 lit f dyrektywy 2006/43/WE) zostanie ograniczony do art. 106 ust. 5, a zakres kontroli JZP (art. 26 ust. 6 i 7 rozporządzenia UE nr 537/2014) do art. 112 ust. 1. Kontrola planowa, ale także dodatkowa, doraźna lub tematyczna w okresie, który nie wynika z częstotliwości nie będzie musiała obejmować pełnego zakresu wynikającego z dyrektywy lub rozporządzenia. Zatem także zakres innych kontroli niż planowa będzie mógł być podstawą do uznania spełnienia częstotliwości kontroli. Warunkiem będzie, aby w trakcie okresu wynikającego z częstotliwości zakresem jednej bądź kilku kontroli „łącznie” objęte były odpowiednio wszystkie oceny i testy odpowiednio zgodnie z art. 106 ust. 5 bądź art. 112 ust. 1. Zamysłem jest więc możliwość rozłożenia w czasie niektórych elementów kontroli. Przede wszystkim uelastycznienie zakresu kontroli firm audytorskich nie przeprowadzających badań jednostek zainteresowania publicznego umożliwi maksymalne skoncentrowanie się na aktach badania. W mniejszych i średnich firmach audytorskich weryfikacja zaprojektowania SZJ w tym polityk i procedur jest czasochłonna, ewentualne braki czy niekompletność zaprojektowania SZJ (w tym polityk i procedur) nie są wprost skorelowane z jakością badań, a Jakość badań (lub jej brak) często nie zależy od w pełni od poprawnie zaprojektowanego SZJ.

		2) <u>ocenę zgodności wybranych do kontroli akt badań lub akt atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju z obowiązującymi przepisami prawa, wymogami standardów badania lub standardów atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju, zarządzania jakością oraz wymogami w zakresie etyki i niezależności;</u> 3) <u>ocenę ilości i jakości zasobów wykorzystanych do przeprowadzenia badania lub atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju na podstawie analizy wybranych akt badań lub akt atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju;</u> 4) <u>ocenę zgodności z przepisami prawa wynagrodzenia firmy audytorskiej za badanie lub atestację sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju na podstawie analizy wybranych akt badań lub akt atestacji sprawozdawczości zrównoważonego rozwoju.”</u> Wprowadzenie do wyliczenia w art. 112 ust. 1 ustawy otrzymuje brzmienie: „1. Zakres kontroli, o których mowa w art. 106 ust. 1, może obejmować:	
8.	[Art. 111 ust. 2a]	Dostosowanie procedur przeprowadzania kontroli do wielkości podmiotów badanych przez firmę audytorską W art. 111 ust. 2a ustawy otrzymuje brzmienie:	Zmiana służy uelastycznieniu procedur przeprowadzania kontroli i zmniejszeniu obciążeń regulacyjnych. Procedury kontroli powinny uwzględniać przede wszystkim skalowalność w zakresie firm audytorskich pozostawiając możliwość stosowania proporcjonalności

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

		„2a. Określając procedury, o których mowa w ust. 2 pkt 1, bierze się pod uwagę skalę i złożoność działalności kontrolowanej firmy audytorskiej. Procedury przeprowadzania kontroli firmy audytorskiej uwzględniają obowiązywanie zasady proporcjonalności przy stosowaniu krajowych standardów badania przy badaniach ustawowych.” – jednostek innych niż duże jednostki.	odnośnie badań ustawowych dostosowanych specyfiki Agencji – nie tylko dotyczących dużych jednostek.
9.	[Art. 111 ust. 3]	Doprecyzowanie zasad pozyskiwania dokumentów niezbędnych do zaplanowania i przeprowadzenia kontroli W art. 111 w ust. 3 ustawy wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „3. Na żądanie Agencji, w terminie przez nią wskazanym, nie krótszym niż 14 dni roboczych od dnia otrzymania żądania, firmy audytorskie przekazują, w formie określonej przez Agencję, wszelkie informacje <u>lub dokumenty</u> niezbędne do zaplanowania i przeprowadzenia kontroli, w tym w szczególności informacje dotyczące:”	Zmiana służy zwiększeniu obowiązków firm audytorskich przed wszczęciem kontroli, co będzie wpływać na ich jednoczesne ich zmniejszenie w trakcie przeprowadzania kontroli. Zmiana związana jest także ze skróceniem czasu kontroli. Konieczne jest rozszerzenie obowiązku przekazywania przez firmy audytorskie dokumentów przed wszczęciem kontroli, które obecnie są uzyskiwane na podstawie art. 90 ust. 6 ustawy. Usprawni to proces kontroli i zmniejszy obciążenie firm audytorskich w trakcie krótkiego okresu kontroli.
10.	[Art. 67 ust. 4]	Elektronizacja akt badania sporządzanych przez firmy audytorskie W art. 67 w ust. 4 ustawy wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „4. Firma audytorska tworzy akta badania dla każdego badania <u>w postaci elektronicznej</u>, zawierające:”	Zmiana w zależności od firmy audytorskiej może mieć charakter neutralny bądź prowadzić do zwiększenia obowiązków firm audytorskich przygotowujących akta w formie papierowej, pozostając komplementarną do procesu cyfryzacji administracji i obrotu gospodarczego takich jak e-doręczenia czy elektroniczne faktury. Firmy audytorskie, zgodnie z art. 61 ust. 7 i 7b ustawy, jest zobowiązana przekazać Agencji, akta zleceń usług atestacyjnych lub akta zleceń usług pokrewnych wykonanych zgodnie z krajowymi standardami wykonywania zawodu w okresie ostatnich 8 lat, w postaci elektronicznej. Kumulacja obowiązku digitalizacji akt zleceń w końcowej fazie działalności firmy

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

		Dodaje się przepis przejściowy w brzmieniu: „Przepis art. 67 ust. 4 ustawy zmienianej w art. ..., wchodzi w życie 1 stycznia ... r.”	audytorskiej, często gdy firmy ograniczyły już zatrudnienie, może prowadzić do niewspółmiernie dużego obciążenia tymi czynnościami i obniżenia jakości przekazywanych akt. W kontekście postępującej cyfryzacji zasadne jest wprowadzenie przejścia z akt papierowych na akta elektroniczne. Zmiana spowoduje systematyczne archiwizowanie akt zleceń w postaci elektronicznej i równomierne obciążenie firm obowiązkami dotyczącymi ich digitalizacji.
11.	[Art. 122]	Wprowadzenie stopniowania wagi naruszeń w raporcie z kontroli Art. 122 ustawy otrzymuje brzmienie: „Art. 122. Agencja kieruje do kontrolowanej firmy audytorskiej raport z kontroli, o której mowa w art. 106 ust. 1, zawierający główne ustalenia i wnioski z kontroli, w tym zalecenia, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 1, ocenę wagi nieprawidłowości, w szczególności czy jest ona znikoma lub niska - w przypadku naruszeń, które mogą podlegać karze w postępowaniach administracyjnych, a także informacje o planowanych działaniach pokontrolnych, o których mowa w art. 121 ust. 1 pkt 2 lub 3.”	Zmiana pozostaje neutralna dla funkcjonowania biegłych rewidentów i firm audytorskich oraz służy zmniejszeniu zaangażowania zasobów Agencji. Stosowanie sankcji powinno przebiegać w sposób proporcjonalny i adekwatny do stopnia i wagi naruszeń przez biegłych rewidentów i firm audytorskich. W przypadku postępowań pokontrolnych, proponowane jest wprowadzenie regulacji, która umożliwi ocenę wagi nieprawidłowości w toku kontroli, jeszcze przed potencjalnym skierowaniem sprawy do postępowania.
12.	[Art. 111 ust. 2 pkt 4, art. 121 ust. 2 i 2a]	Doprecyzowanie zasad weryfikacji zaleceń kontrolnych i osób odpowiedzialnych za to zadanie Art. 111 ust. 2 pkt 4 ustawy otrzymuje brzmienie: „4) sporządza raporty z kontroli oraz raporty z realizacji zaleceń;” W art. 121 ust. 2 otrzymuje brzmienie:	Zmiana służy zmniejszeniu obciążeń regulacyjnych dla firm audytorskich. Zamysłem jest możliwość to wprowadzenie weryfikacji zaleceń „za biurka”, co zmniejszy obciążenie firm audytorskich podczas kolejnych kontroli. Weryfikacja „z za biurka” powinna być na tyle rzetelna aby podczas kolejnej kontroli nie trzeba było gromadzić dowodów na wdrożenie zaleceń z poprzedniej kontroli. Agencja planuje dostosować operacyjnie sposób dokumentowania weryfikacji zaleceń.

		„2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, osoby kontrolujące dokonują Agencja weryfikacji realizacji zaleceń, której ustalenia zawierają w raporcie z realizacji zaleceń sporządzanym przez Agencję.” W art. 121 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, kontrolowana firma audytorska informuje Agencję w terminie wskazanym w raporcie z kontroli o sposobie realizacji zaleceń i przedstawia dowody potwierdzające realizację zaleceń. Agencjaosoby — kontrolujące dokonują weryfikacji realizacji zaleceń, której ustalenia zawierają w raporcie z realizacji zaleceń, sporządzanym przez Agencję.”	
13.	[Art. 212 ust. 10 – 12]	Zmiana dotycząca kontroli wspólnych W art. 212 dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu: „10. W ramach kontroli pod przewodnictwem Agencji firma audytorska przeprowadzająca badania jednostek zainteresowania publicznego może wyrazić zgodę na inne zasady i terminy uzyskiwania informacji i dokumentów od firmy audytorskiej przez Agencję i organ nadzoru publicznego z państwa trzeciego niż te wynikające z odrębnych przepisów. 11. Czas trwania kontroli przeprowadzanej przez Agencję z przedstawicielami organu nadzoru	Zmiana pozostaje neutralna dla firm audytorskich; zwiększenie obowiązków może następować wyłącznie za zgodą. Z uwagi na prowadzone negocjacje z nadzorem amerykańskim, konieczne może być wprowadzenie takich przepisów, które umożliwią wyłączenie ograniczeń dla firm audytorskich wynikających z prawa polskiego oraz wydłużą czas trwania kontroli.

		publicznego z państwa trzeciego nie może być dłuższy niż 2 miesiące.”	
14.	[Art. 191 ust. 1, 3, 4, art. 194 ust 3, 5, 5a, art. 194 ust. 5b]	Wprowadzenie możliwości publikowania przez agencję informacji o ostatecznych decyzjach administracyjnych Art. 191 ust. 1 i 3 ustawy otrzymuje brzmienie: „Art. 191. 1. Gdy decyzja nakładająca karę stanie się <u>ostateczna</u> Agencja, po uprawomocnieniu się decyzji nakładającej karę, podaje do publicznej wiadomości, bez zbędnej zwłoki, publikując na swojej stronie internetowej, informację o popełnionym przez firmę audytorską lub osobę, o której mowa w art. 182 ust. 2, naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze. 3. Informacje, o których mowa w ust. 1, 2 i 42, są publikowane przez 5 lat, licząc od dnia, w którym decyzja nakładająca karę stała się <u>ostateczna</u>prawnomocna.” W art. 191 dodaje się ust. 4 w brzmieniu: 4. Jeżeli od decyzji, o której mowa w ust. 1, wniesiona została skarga do sądu administracyjnego, Agencja podaje do publicznej wiadomości, publikując na swojej stronie internetowej, informacje o wniesieniu skargi oraz o wydanych orzeczeniach w sprawie tej skargi. W art. 194 ust. 3, 5 i 5a otrzymuje brzmienie: „3. Gdy decyzja nakładająca karę stanie się <u>ostateczna</u> Komisja Nadzoru Finansowego, po uprawomocnieniu się decyzji nakładającej karę, podaje do publicznej wiadomości, bez zbędnej zwłoki, publikując na swojej stronie internetowej, informację o popełnionym przez	Zmiana pozostaje neutralna dla firm audytorskich. Informacja o nałożeniu kary powinna być podawana nie kiedy decyzja staje się prawomocna, ale ostateczna, ponieważ właśnie taka decyzja podlega wykonaniu. Komunikowanie informacji o karze może być szczególnie istotne dla rynku w razie orzeczenia kar, o których mowa w art. 183 ust. 1 pkt 3-7 ustawy, a więc dotyczących czasowego zakazu wykonywania określonych rodzajów działalności firmy audytorskiej lub osoby, o której mowa w art. 182 ust. 2, a także szczególnie w sytuacji kiedy firma audytorska przeprowadza badania ustawowe JZP. Jawność informacji w tym przedmiocie uchylać będzie możliwość występowania niepożądanych zjawisk, takich jak zachwianie zaufania na rynku czy generowanie niepewności poprzez rozpowszechnianie nieoficjalnych informacji dotyczących sytuacji prawnej uczestników obrotu i jednocześnie wzmacniać bezpieczeństwo obrotu. Jeżeli od decyzji Agencji wniesiona została skarga do sądu administracyjnego, Agencja podawałaby do publicznej wiadomości, publikując na swojej stronie internetowej, informacje o wniesieniu tej skargi oraz informacje o orzeczeniu w jej przedmiocie. Analogiczna zmiana powinna być także wprowadzona dla KNF.

		jednostkę zainteresowania publicznego lub osobę, o której mowa w art. 192 ust. 1, naruszeniu oraz nałożonej za to naruszenie karze." 5. Informacje, o których mowa w ust. 3<i>a</i> i 4 i 5<i>b</i>, są publikowane przez 5 lat, licząc od dnia, w którym decyzja nakładająca karę stała się ostateczną prawomocna. 5<i>a</i>. Komisja Nadzoru Finansowego przekazuje Agencji informację o nałożonych karach, o których mowa w art. 193 ust. 1, niezwłocznie po tym, gdy decyzja stała się ostateczną i uprawomocniła się." W art. 194 dodaje się ust. 5<i>b</i> w brzmieniu: <u>"5<i>b</i>. Jeżeli od decyzji, o której mowa w ust. 1, wniesiona została skarga do sądu administracyjnego, Komisja Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, publikując na swojej stronie internetowej, informacje o wniesieniu skargi oraz informacje o wydanych orzeczeniach w sprawie tej skargi."</u>	
15.	[Art. 159 ust. 8]	Usunięcie obowiązku stwierdzania w postępowaniach dyscyplinarnych przez sądy okręgowe czy sprawozdanie z badania spełnia wymogi o których mowa w art. 84-86 w przypadku postępowań dyscyplinarnych W art. 159 ustawy uchyla się ust. 8.	Zmiana służy zmniejszeniu obciążeń regulacyjnych wynikających z aktywności procesowej w postępowaniach dyscyplinarnych biegłych rewidentów, Agencji i sądów powszechnych. Należy uchylić przepis dot. stwierdzania przez sąd w postępowaniu dyscyplinarnym, czy sprawozdanie z badania spełnia wymogi określone w art. 83 ustawy oraz art. 10 rozporządzenia UE nr 537/2014, z uwagi na dualizm orzecznictwa (art. 186 ustawy) i potencjalną możliwość odmienności rozstrzygnięć odnoszących się do tej samej usługi.
16.	[Art. 183 ust. 5 <i>a</i>]	Ustanowienie uprawnienia dla Organu do określania daty wykonalności decyzji nakładającej karę administracyjną zakazu / skreślenia W art. 183 ustawy dodaje się ust. 5<i>a</i>.	Zmiana służy zmniejszeniu obowiązków regulacyjnych dotyczących świadczonych przez firmy audytorskie usług. Celem przesunięcia w czasie wykonalności decyzji administracyjnej jest umożliwienie firmie audytorskiej świadczącej usługi ich zakończenia bez generowania ryzyk i negatywnych skutków dla działalności gospodarczej kontrahentów firmy audytorskiej. Inny termin wykonalności decyzji, umożliwi

Załącznik do pisma w sprawie przeglądu uobr

		„5a. Nakładając karę, o której mowa w ust. 1 pkt 3-7, Agencja określa dzień od kiedy decyzja podlega wykonaniu przypadający nie później niż 12 miesięcy od dnia wydania decyzji.”	przygotowanie podmiotu w zakresie operacyjnym oraz alokacji posiadanych zasobów. Agencja określałaby dzień od którego decyzja podlega wykonaniu, który nie może przypadać później, niż 12 miesięcy od dnia wydania decyzji. Dotyczyłoby bo to zarówno decyzji w I instancji jak i decyzji w zw. z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
17.	[Art. 164 ust. 4 i art. 176]	Usprawienie postępowania dot. przewinień dyscyplinarnych przed sądami powszechnymi poprzez określenie przy przewinieniach dyscyplinarnych popełnionych przez biegłych rewidentów jako sądu właściwego – sądu okręgowego w Warszawie W art. 164 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Odwołanie od orzeczenia Krajowego Sądu Dyscyplinarnego podlega rozpoznaniu przez sąd apelacyjny właściwy ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego, a w sprawach, w których o ukaranie wnosiła Agencja – Sąd Apelacyjny w Warszawie.” Art. 176 otrzymuje brzmienie: „Art. 176. Jeżeli dochodzenie dyscyplinarne dostarczyło podstaw do wniesienia wniosku o ukaranie, Agencja, w terminie 30 dni od dnia zamknięcia dochodzenia dyscyplinarnego, sporządza wniosek o ukaranie i wnosi go do Sądu Okręgowego w Warszawie, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania obwinionego.”	Zmiana pozostaje neutralna dla biegłych rewidentów. W zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej biegłych rewidentów właściwy byłby wyspecjalizowany docelowo jeden dedykowany Sąd Okręgowy w Warszawie, co prowadziłoby do wyższej profesjonalizacji sędziów, spójności orzecznictwa i usprawnień organizacyjnych, znacznego zmniejszenia kosztów postępowania ponoszonych przez Agencji w formie delegacji krajowych oraz stanowiło optymalizację czasu pracy (efektywności) pracowników prowadzących postępowania. Występują także systemowe przypadki wyodrębnienia właściwości określonych sądów jak sąd ochrony konkurencji i konsumentów czy sądy własności intelektualnej.

1) odpowiednio: ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1035 z późn. zm.) lub ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm. - w zakresie przepisów odnośnie rewizji finansowej)

2) wskazanie jaki problem istnieje obecnie oraz w jaki sposób zaproponowana zmiana wpłynie na jego rozwiązanie oraz podanie - jeżeli jest to możliwe - danych niezbędnych do szczegółowej analizy oraz opracowania Oceny Skutków Regulacji, w tym uwzględnienie ewentualnych kosztów jakie zaproponowana zmiana może powodować